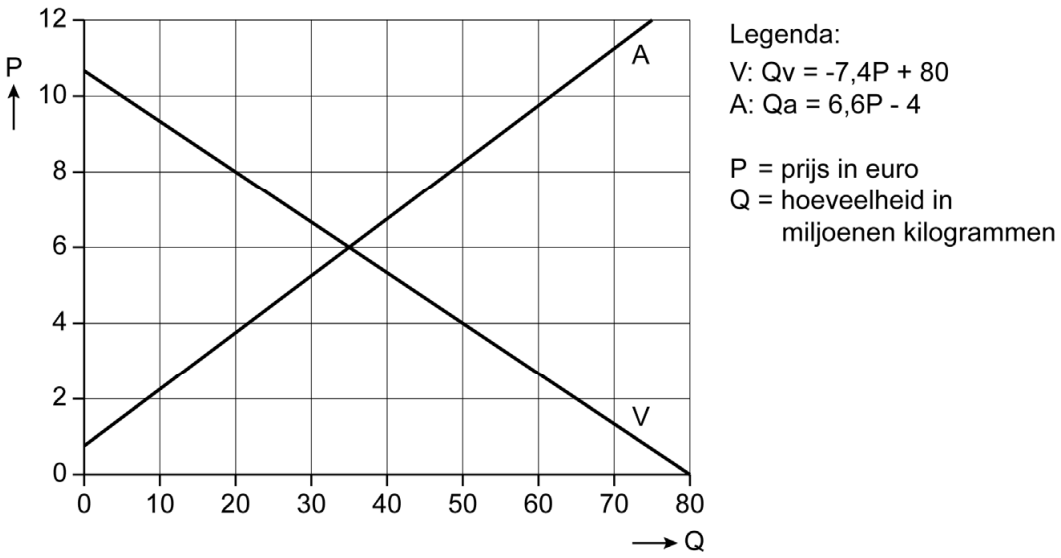
Opgave 1 Druiven

Fruit bevat veel gezonde voedingsstoffen en vitamines. Fruit wordt steeds populairder bij consumenten. Hierdoor is er sprake van een groei van deze markt.

2p **1** Maak van onderstaande tekst een economisch juiste redenering.
De populariteit van fruit onder consumenten is gestegen, wat heeft geleid tot een verschuiving van de …(1)… van fruit naar …(2)....
Deze verschuiving leidt, bij een gelijk gebleven …(3)…, tot een …(4)… prijs per kilo.
Kies uit:
bij (1) aanbodlijn / vraaglijn
bij (2) links / rechts
bij (3) aanbod / vraag
bij (4) gelijkblijvende / hogere / lagere

Een econoom onderzoekt de totale markt voor druiven binnen de EU. Figuur 1 toont deze markt.

Figuur 1 Druivenmarkt binnen de EU

De vraaglijn geeft de betalingsbereidheid van consumenten weer voor geproduceerde druiven binnen de EU.

Gebruik figuur 1.

1p **2** Bereken de maximale betalingsbereidheid van de consumenten.

Gebruik figuur 1.

2p **3** Bereken de totale marktomzet van druiven binnen de EU. Bereken daarvoor eerst de evenwichtsprijs en evenwichtshoeveelheid.

De EU heeft kwaliteitseisen ingesteld voor druiven die ook gelden voor de import van de EU. Een van de kwaliteitseisen is een beperking van de hoeveelheid bestrijdingsmiddelen. De econoom stelt dat deze kwaliteitseis gevolgen heeft voor de productiekosten van druiven.

2p **4** Leg uit wat het gevolg is van deze kwaliteitseis voor de productiekosten van druiven binnen de EU.

De econoom onderzoekt de markt nadat de kwaliteitseis is ingegaan en schetst daarin een toegenomen vraag naar in de EU geproduceerde druiven (zie de uitwerkbijlage).

Gebruik de uitwerkbijlage.

2p **5** Toon aan of het totale surplus is toegenomen of afgenomen door de toegenomen vraag. Doe het als volgt:
- Arceer de verandering van het totale surplus.
- Geef de verklaring voor de verandering van het totale surplus.

In de EU is er sprake van hoge inflatie. Een van de oorzaken zijn de importbeperkende maatregelen. De econoom adviseert daarom de EU om alle importbeperkende maatregelen af te schaffen.

2p **6** Leg uit welk effect het afschaffen van importbeperkende maatregelen heeft op de inflatie in de EU.

Afrika produceert veel druiven. In 2025 was het Afrikaanse aandeel in de omzet op de Europese markt 75%. In 2026 is dit aandeel gestegen naar 90%, terwijl de omzet op de Europese markt in dezelfde periode met 6% daalde.

2p **7** Bereken met hoeveel procent de omzet van Afrikaanse druiven in Europa is veranderd in 2026 ten opzichte van 2025.

Hoewel de consumptie van fruit veel positieve effecten heeft op de gezondheid en welvaart van mensen, leidt een hogere import (en transport) van fruit tot een lager groen bbp van de EU.

2p **8** Leg de twee negatieve effecten uit van fruitimport op het groen bbp.